

RAŠINIŲ VERTINIMO NORMOS MBE

12 taškų pagal BEP matricą:

turinys – 5 taškai (41,6 proc.); kalbos taisyklingumas – 4 taškai (33,4 proc.); teksto raiška – 3 taškai (25,0 proc.).

Siūloma taškų konvertavimo į balus lentelė:

Balai	4	5	6	7	8	9	10
Taškai	1	2–3	4–5	6–7	8–9	10–11	12

Lygis	Taškai	I. LITERATŪRINIO RAŠINIO TURINIO VERTINIMAS
III	5	Tema puikiai suvokta. Pagrindinė mintis aiški. Įžanga kryptinga. Išvados pagrįstos. Kūrinio interpretavimas puikus ; analizė įžvalgi, įtikinama ir išsami . Darbas rodo gebėjimus apibendrinti, vertinti . Tikslingai ir tinkamai remiamasi kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu . Tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos .
II	4	Tema gerai suvokta. Pagrindinė mintis aiški. Įžanga tinkama. Išvados pagrįstos. Kūrinys interpretuojamas gerai ; analizė išsami . Darbas rodo gebėjimus apibendrinti, vertinti . Pakankamai tikslingai remiamasi kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu . Tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos / vienas kitas neesminis trūkumas .
	3	Tema pakankamai suvokta. Pagrindinė mintis pakankamai aiški. Įžanga iš dalies tinkama. Išvados iš dalies pagrįstos. Kūrinio analizė ir interpretacija ne visai pagrįsta . Yra bandymų apibendrinti, vertinti. Kultūriniu istoriniu ar biografiniu kūrinių kontekstu remiamasi ne visai tinkamai / ne visai tikslingai . Ne visada tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.
I	2	Tema iš dalies suvokta. Pagrindinė mintis nepakankamai aiški. Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų. Interpretuojamos tik kai kurios kūrinio prasmės / remiamasi išankstiniu žinojimu / kartais perpasakojamas siužetas / pateikta medžiaga menkai analizuojama. Trūksta gebėjimų apibendrinti, vertinti. Kontekstu remiamasi netikslingai / kontekstas tik paminėtas . Ne visada tinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.
	1	Tema menkai suvokta (negebama išskirti jos aspektų). Pagrindinė mintis neaiški. Rašinio įžanga / išvados formalios arba trūksta vienos dalies. Kūrinys ne visai suprastas / primityviai interpretuojamos jo prasmės. Analizės yra tik užuominos / didžiojoje darbo dalyje perpasakojamas siužetas. Kontekstu nesiremiama / remiamasi netinkamai. Daugeliu atvejų netinkamai vartojamos literatūrologijos sąvokos.
Rašinys toliau nevertinamas	0	Užduotis neatlikta. / Rašinys parašytas ne ta tema. / Parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties./ Neanalizuotas nė vienas iš nurodytų autorių.

Lygiai	Taškai	I. SAMPROTAVIMO RAŠINIO TURINIO VERTINIMAS
III	5	Problema puikiai suprasta , tezė / pagrindinė išvada aiškiai suformuluota . Kryptingai ir nuosekliai išnagrinėti svarbiausi problemos aspektai ir jų sąsajos. Įžanga kryptinga . Išvados pagrįstos . Rašančiojo požiūris aiškus, įtikinamas . Argumentai tinkami, svarūs ir įtaigūs . Tikslingai ir tinkamai remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, kultūriniu istoriniu / biografiniu kontekstu. Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocine) patirtimi. Išlaikomas tinkamas idėjų ir pagrindimo santykis , nėra nereikalingos informacijos. Kur dera, pristatomas kitoks požiūris ir su juo polemizuojama, ieškoma tiesos. Tezė įrodyta .
II	4	Problema gerai suprasta , tezė / pagrindinė išvada suformuluota . Nuosekliai išnagrinėti svarbiausi problemos aspektai . Įžanga tinkama . Išvados pagrįstos . Rašančiojo požiūris aiškus . Argumentai tinkami, svarūs . Pakankamai tikslingai remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba. Teiginiai tinkamai paremiami bent vienu kūriniu, tai neprieštarauja jo prasmei. Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocine) patirtimi. Ne visada pagrįstai remiamasi (kultūriniu istoriniu ar biografiniu) kontekstu. Kur dera, pristatomas kitoks požiūris ir su juo polemizuojama. Tezė įrodyta .
	3	Problema pakankamai suprasta , tezė / pagrindinė išvada aiški . Ne visi išskirti problemos aspektai išnagrinėti. Įžanga iš dalies tinkama. Išvados iš dalies pagrįstos. Rašančiojo požiūris pakankamai aiškus . Visi argumentai tinkami, bet ne visi svarūs . Remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, tačiau kūrinio medžiaga neaiškiai siejama su problema . Gali būti remiamasi ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocine) patirtimi. Trūksta prasminių akcentų / kartais samprotaujama abstrakčiai. Tezė iš esmės įrodyta.
I	2	Problema iš dalies suprasta . Tekstui trūksta aiškios tezės / pagrindinės išvados; nėra prasminių akcentų ir nuoseklumo . Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų . Rašančiojo požiūris ne visai aiškus . Trūksta tinkamų / svarių argumentų. Remiamasi vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba, tačiau ne visai tinkamai . Netikslingai remiamasi kontekstu / kontekstas tik paminėtas . Dažniausiai dėmesys skiriamas antraeiliams dalykams. Tezė įrodyta tik iš dalies .
	1	Problema nesvarstoma, bandoma plėtoti temą. Rašinio įžanga / išvados turi trūkumų . Rašančiojo požiūris neaiškus; yra bandymų remtis vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba ir asmenine (kultūrine, visuomenine, emocine) patirtimi. Samprotavimas seklus, paviršutiniškas, daug nereikalingų smulkmenų, nukrypimų. / Dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas . Kontekstu nesiremiama .
Rašinys toliau nevertinamas	0	Užduotis neatlikta . / Rašinys parašytas ne ta tema . / Nesiremta nė vieno iš nurodytų programinių autorių kūryba./ Parašyta mažiau negu pusė reikalaujamos apimties.

II. KALBOS TAISYKLINGUMO VERTINIMAS

Lygiai	Taškai	Mokykloms lietuvių mokomąja kalba	Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba
III	4	Puikiai. Bendrinės lietuvių kalbos gramatinės formos ir konstrukcijos vartojamos tinkamai ir taisyklingai. Laikomasi bendrinės lietuvių kalbos leksikos normų; rašybos ir skyrybos taisyklių. Yra 1–4 atlikties klaidos arba riktai.	Puikiai. Bendrinės lietuvių kalbos gramatinės formos ir konstrukcijos vartojamos taisyklingai. Laikomasi bendrinės lietuvių kalbos leksikos normų, rašybos ir skyrybos taisyklių. Yra 1–7 atlikties klaidos arba riktai.
II	3	Gerai. Paisoma bendrinės lietuvių kalbos gramatikos ir žodyno normų, rašybos ir skyrybos taisyklių, tačiau yra 5–9 atlikties klaidos.	Gerai. Iš esmės paisoma bendrinės lietuvių kalbos gramatikos ir žodyno normų, rašybos ir skyrybos taisyklių, tačiau yra 8–12 atlikties klaidų.
I	2	Patenkinamai. Daroma 10–15 gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – atlikties klaidos, tačiau pasitaiko ir kompetencijos klaidų.	Patenkinamai. Daroma 13–20 gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – atlikties klaidos, tačiau pasitaiko ir kompetencijos klaidų.
	1	Silpnai. Daroma 16–20 gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – kompetencijos klaidos.	Silpnai. Daroma 21–30 gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – kompetencijos klaidos.
	0	Nepatenkinamai. Daroma 21 ir daugiau gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – kompetencijos klaidos.	Nepatenkinamai. Daroma 31 ir daugiau gramatikos ir žodyno, rašybos ir skyrybos klaidų. Dauguma jų – kompetencijos klaidos.

III. TEKSTO RAIŠKOS VERTINIMAS

Lygiai	Taškai	Mokykloms lietuvių mokomąja kalba	Mokykloms tautinės mažumos mokomąja kalba
III	3	Puikiai. Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, sklandžiai, tiksliai, logiškai. Leksika tinkama ir efektyvi. Minčių santykiams išreikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Skaidymas pastraipomis pagrįstas; nėra nemotyvuotų minties šuolių, nereikalingų pasikartojimų. / 1–5 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumai.	Puikiai. Raiška atitinka rašymo situaciją ir žanrą. Tekstas stilistiškai vientisas. Rašoma aiškiai, tiksliai, logiškai. Leksika tinkama. Minčių santykiams išreikšti tinkamai ir tikslingai vartojamos įvairios sintaksinės struktūros. Skaidymas pastraipomis pagrįstas; nėra nemotyvuotų minties šuolių, nereikalingų pasikartojimų. / 1–7 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumai.
II	2	Gerai. 6–10 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumų.	Gerai. 8–15 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumų.
I	1	Patenkinamai. 11–19 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumų.	Patenkinamai. 16–20 stiliaus / logikos / teksto rišlumo trūkumų.
	0	Nepatenkinamai. Raiška neatitinka rašymo situacijos / žanro. / Minčių santykiams išreikšti trūksta atitinkamos sandaros sakinių. / Žodynas skurdus. / Tekstas padrikas. / 20 ir daugiau trūkumų / reikia pastangų tekstui suprasti.	Nepatenkinamai. Raiška neatitinka rašymo situacijos / žanro. / Minčių santykiams išreikšti trūksta atitinkamos sandaros sakinių. / Žodynas skurdus. / Tekstas padrikas. / 25 ir daugiau trūkumų / reikia pastangų tekstui suprasti.